

DỰA VÀO NHÂN DÂN ĐỂ NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC TƯ TƯỞNG, LÝ LUẬN CỦA ĐẢNG TRONG TÌNH HÌNH MỚI

✦ **GS, TS. TRẦN VĂN PHÒNG**

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

ThS. NGUYỄN VĂN SƠN

Trường Chính trị Phạm Hùng

Ngày tiếp nhận: 15/6/2025   Ngày bình duyệt: 20/7/2025   Ngày duyệt đăng: 25/8/2025

• **Tóm tắt:** Dựa vào nhân dân không chỉ là phương châm mà là nguyên tắc sống còn để nâng cao hiệu quả công tác tư tưởng, lý luận, củng cố nền tảng tư tưởng của Đảng, tạo sự thống nhất giữa “ý Đảng” và “lòng dân” trong sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc. Từ phân tích tính tất yếu phải dựa vào nhân dân để nâng cao hiệu quả công tác tư tưởng, lý luận của Đảng, bài viết đề xuất một số định hướng nhằm tăng cường hoạt động này trong tình hình mới.

• **Từ khóa:** Nhân dân, nâng cao, hiệu quả, công tác tư tưởng, lý luận

Từ khi thành lập đến nay, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn đặc biệt coi trọng công tác tư tưởng, lý luận. Đây là lĩnh vực giữ vai trò then chốt trong việc củng cố nền tảng tư tưởng của Đảng và chế độ; tuyên truyền, giáo dục, tổ chức nhân dân thực hiện các nhiệm vụ cách mạng; khẳng định, phát huy vai trò tiên phong của Đảng về tư tưởng, lý luận, trí tuệ, văn hóa, đạo đức; đồng thời định hướng, mở đường cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc gắn với bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Trong bối cảnh mới, việc nâng cao hiệu quả công tác tư tưởng, lý luận càng có ý nghĩa quan trọng, trong đó yêu cầu đặt ra là phải dựa vào nhân dân.

1. Tính tất yếu phải dựa vào nhân dân để nâng cao hiệu quả công tác tư tưởng, lý luận của Đảng trong tình hình mới

Tình hình khu vực và thế giới đang có nhiều biến động nhanh chóng, phức tạp, khó dự báo. Chủ nghĩa cường quyền, chủ nghĩa dân tộc cực đoan, chủ nghĩa cơ hội, chủ nghĩa dân túy, chủ nghĩa bảo hộ mậu dịch, v.v.. đang nổi lên chi phối nền chính trị của nhiều quốc gia. Tranh chấp lãnh thổ, biển, đảo, khủng bố, an ninh mạng, chiến tranh thương mại, xung đột văn hóa, môi trường và nhiều vấn đề an ninh phi truyền thống khác đang nổi lên, có nơi đã trở thành những điểm nóng, tác động nhiều chiều đến công tác tư tưởng, lý luận. Cách mạng công nghiệp

lần thứ tư, cách mạng thông tin, công nghệ số đang làm thay đổi cách thức thông tin, truyền truyền. Biến đổi khí hậu với những hậu quả khó lường tác động mạnh mẽ đến đời sống nhân dân các dân tộc, trong đó có nhân dân Việt Nam.

Trong nước, sau 40 năm đổi mới, Việt Nam đã đạt nhiều thành tựu về tất cả các mặt kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, giáo dục, y tế, bảo vệ môi trường, quốc phòng, an ninh, đối ngoại. “Từ một nước nhỏ bé, nghèo nàn, lạc hậu, trình độ rất thấp, hầu như không có tên trên bản đồ thế giới, ngày nay Việt Nam đã vươn lên trở thành một nước có quy mô dân số gần 100 triệu người, đang phát triển, có thu nhập trung bình, có quan hệ với hầu hết các nước trên thế giới, tham gia hầu hết các tổ chức quốc tế và là thành viên, đối tác tin cậy và có trách nhiệm của cộng đồng quốc tế”¹. Có thể khẳng định, sau 40 năm tiến hành công cuộc đổi mới, đất nước ta chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế như ngày nay. Sức mạnh tổng hợp quốc gia ngày càng được củng cố và tăng cường. Vị thế, uy tín của Việt Nam trên trường quốc tế ngày càng được khẳng định và nâng cao.

Tuy nhiên, chúng ta cũng thẳng thắn nhận thấy, các nguy cơ mà Đảng ta đã dự báo như: chênh lệch xã hội chủ nghĩa, tụt hậu xa hơn về kinh tế; “Diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch; tệ tham nhũng, lãng phí, sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận cán bộ, đảng viên vẫn còn, có mặt còn trở nên phức tạp hơn. Những vấn đề mới nảy sinh như phân hóa giàu nghèo, ô nhiễm môi trường sinh thái, những vấn đề an ninh phi truyền thống,... đang tác động tiêu cực đến công tác tư tưởng, lý luận của Đảng.

Trong bối cảnh đó, để nâng cao hiệu quả công tác tư tưởng, lý luận phải biết dựa vào nhân dân.

Thứ nhất, mục tiêu của công tác tư tưởng, lý luận của Đảng xét đến cùng là phục vụ nhân dân. Chúng ta lôi cuốn, quy tụ nhân dân một lòng theo Đảng xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa, cuối cùng cũng là nhằm giải phóng nhân dân, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân. Do vậy, chúng ta cần nhận thức rõ công tác tư tưởng, lý luận không phải là công việc riêng của Đảng mà còn là công việc của toàn dân; phải biết dựa vào nhân dân. Công tác tư tưởng, lý luận phải có phương pháp lôi cuốn, cổ vũ, động viên nhân dân tích cực tham gia công cuộc đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Không phải ngẫu nhiên mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã căn dặn cán bộ, đảng viên phải biết tin vào nhân dân. Chính niềm tin chân thành của cán bộ, đảng viên vào quần chúng nhân dân sẽ cảm hóa, lôi cuốn được đông đảo nhân dân tham gia vào phong trào hoạt động thực tiễn rộng lớn. Trong *Di chúc*, khi bàn về công việc tái thiết đất nước sau ngày thống nhất, Người đã dặn dò “Để giành lấy thắng lợi trong cuộc chiến đấu khổng lồ này cần phải động viên toàn dân, tổ chức và giáo dục toàn dân, dựa vào lực lượng vĩ đại của toàn dân”². Công tác tư tưởng, lý luận của Đảng cũng vậy muốn thắng lợi phải dựa vào nhân dân.

Thứ hai, nhân dân chính là cội nguồn của những sáng kiến, những mô hình tốt, những giải pháp thiết thực cho đổi mới nâng cao hiệu quả công tác tư tưởng, lý luận. Thực tế đã chứng minh có rất nhiều cách làm hay, mô hình mới về phát triển kinh tế - xã hội, đổi mới sáng tạo trong sản xuất kinh doanh đều có xuất phát từ nhân dân, do nhân dân gợi mở, đề xuất. Trên cơ sở đó, Đảng mới tổng kết, vận dụng, bổ sung, phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh.

Chẳng hạn, từ cách làm “khoán chui” của nhân dân ở Vĩnh Phúc và Đồ Sơn, Hải Phòng những năm 60 của thế kỷ XX, Đảng ta đã tổng kết, rút kinh nghiệm để cho ra đời Chỉ thị số 100-CT/TW ngày 13/01/1981 của Ban Bí thư về *cải tiến công tác khoán, mở rộng “khoán sản phẩm đến nhóm lao động và người lao động” trong hợp tác xã nông nghiệp* (Khoán 100). Đây là bước đột phá đầu tiên về đổi mới cơ chế quản lý, kế hoạch hóa và hạch toán kinh tế trong nông nghiệp, chuẩn bị cho các bước tiếp theo để hình thành hệ thống quản lý nông nghiệp mới, làm biến đổi sâu sắc sản xuất nông nghiệp. Tổng kết việc thực hiện Khoán 100, Bộ chính trị Khóa VI đã ra Nghị quyết số 10-NQ/TW ngày 05/4/1988 về *đổi mới quản lý kinh tế nông nghiệp* (Khoán 10). Một trong những chủ trương hết sức đúng đắn, sáng tạo của Đảng Cộng sản Việt Nam trong đổi mới. Chỉ sau một năm thực hiện Khoán 10, sản lượng lúa gạo của Việt Nam đã đạt 21,5 triệu tấn và lần đầu tiên, Việt Nam xuất khẩu được 1,2 triệu tấn lúa gạo³. Khoán 10 cũng là tiền đề để quy định về giao ruộng đất ổn định, lâu dài cho nông dân được cụ thể hóa tại Luật Đất đai năm 1993. Trong đại dịch COVID-19, nhân dân ta đã có những sáng kiến như ATM gạo của Hoàng Tuấn Anh tại Thành phố Hồ Chí Minh; “Siêu thị 0 đồng - Share Mart” của ông Lương Thế Anh; “Phở treo”, v.v.. tạo tiền đề cho những quyết sách linh hoạt, chủ động của Đảng, Nhà nước. Rõ ràng, những vận dụng, bổ sung, phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh vào thực tiễn cuộc sống ở Việt Nam bắt nguồn từ chính những gợi mở, sáng tạo, cách làm của nhân dân. Do vậy, nếu biết dựa vào nhân dân, chúng ta sẽ có cơ sở để

kiên trì, vận dụng, bổ sung, phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh cũng như đổi mới nâng cao hiệu quả công tác tư tưởng, lý luận của Đảng.

Thứ ba, nhân dân cũng là một chủ thể đồng đảo, tích cực, chủ động trong cuộc đấu tranh chống lại các quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Chúng ta đều rõ, các thế lực thù địch, phản động luôn nhằm vào người dân để tuyên truyền sai lệch, xuyên tạc, bôi nhọ chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, Cương lĩnh, các quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Cho nên, nếu đồng đảo nhân dân được bảo vệ khỏi những luận điểm sai trái, thù địch này thì hiển nhiên nền tảng tư tưởng của Đảng được bảo vệ hiệu quả. Vì vậy, một mặt, chúng ta phải tuyên truyền, giải thích cho nhân dân hiểu bản chất của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, Cương lĩnh, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Muốn vậy, chúng ta phải có giải pháp thiết thực để “phát huy vai trò, sự tham gia của nhân dân trong xây dựng, ban hành, tổ chức thực hiện các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước trên cơ sở bảo đảm hài hòa lợi ích giữa Nhà nước, doanh nghiệp và nhân dân, giữa các vùng, địa phương; quan tâm đến các đối tượng yếu thế trong xã hội”⁴. Nếu tích cực tham gia xây dựng, tổ chức thực hiện các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, thì nhân dân sẽ am hiểu, có khả năng tự vệ trước những quan điểm sai trái, thù địch. Mặt khác, chúng ta phải động viên nhân dân tham gia đấu tranh chống lại các quan điểm sai trái, thù địch. Khi mỗi người dân là một chiến sỹ trên mặt trận tư tưởng, lý luận thì

không kẻ thù nào có thể thực hiện được mưu đồ của chúng. Tuy nhiên, nhân dân chỉ tích cực tham gia đấu tranh chống lại các quan điểm sai trái, thù địch khi họ cảm nhận được các quan điểm sai trái, thù địch đã xâm phạm lợi ích của chính họ. Vì vậy, ở một nghĩa nào đó, thực chất của công tác tư tưởng, lý luận là phải làm cho tất cả nhân dân hiểu rằng chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, Cương lĩnh, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước không có mục đích nào khác là phục vụ nhân dân, nhằm nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân. Khi họ nhận thức được điều đó thì họ sẽ tự nguyện, tự giác đấu tranh chống lại các quan điểm sai trái, thù địch. Muốn vậy, công tác tư tưởng, lý luận phải hướng đến mục tiêu làm sao để mỗi người dân là một chủ thể chủ động, tích cực, sáng tạo của công tác tư tưởng, lý luận. Nghĩa là phải lôi cuốn nhân dân cùng làm công tác tư tưởng, cùng bảo vệ nền tảng tư tưởng, cùng đấu tranh chống lại các quan điểm sai trái, thù địch. Trên cơ sở đó, chúng ta sẽ nâng cao hiệu quả công tác tư tưởng, lý luận của Đảng.

Thứ tư, dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh. Xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh đòi hỏi đồng bộ nhiều giải pháp, trong đó một giải pháp có ý nghĩa đặc biệt quan trọng là dựa vào nhân dân, phát huy vai trò của nhân dân trong quá trình xây dựng Đảng. Nhân dân vừa là chủ thể kiểm tra, giám sát cán bộ, đảng viên, góp phần ngăn ngừa những biểu hiện sai lệch về phẩm chất, tư cách; vừa là lực lượng trực tiếp tham gia góp ý, giúp cán bộ, đảng viên thực hiện tự phê bình và phê bình, khắc phục khuyết điểm, phát huy ưu điểm, hoàn thiện đạo đức và nhân cách. Khi được tổ chức, lãnh đạo tốt,

nhân dân sẽ trở thành lực lượng gương mẫu trong đấu tranh chống tham nhũng, quan liêu, xa dân, đồng thời góp phần ngăn chặn những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ. Hơn nữa, nhân dân cũng là chỗ dựa vững chắc, bảo vệ cán bộ, đảng viên trước những sai lầm và trước sự chống phá của các thế lực thù địch. Do vậy, cần phát huy mạnh mẽ cơ chế để nhân dân tham gia giám sát, đánh giá hiệu quả hoạt động của các tổ chức đảng, cũng như phẩm chất, năng lực của đội ngũ cán bộ, đảng viên. Không phải ngẫu nhiên mà Đại hội lần thứ XIII của Đảng đã nhấn mạnh: “Lấy kết quả công việc, sự hài lòng và tín nhiệm của nhân dân làm tiêu chí quan trọng để đánh giá chất lượng tổ chức bộ máy và chất lượng cán bộ, đảng viên”⁵. Chỉ khi làm được như vậy, chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và lý tưởng xã hội chủ nghĩa mới tiếp tục giữ vững vị trí chủ đạo trong đời sống tinh thần xã hội, qua đó nâng cao hiệu quả công tác tư tưởng, lý luận của Đảng.

2. Một số định hướng trong việc dựa vào nhân dân để nâng cao hiệu quả công tác tư tưởng, lý luận

Dựa vào nhân dân để nâng cao hiệu quả công tác tư tưởng, lý luận của Đảng trong tình hình mới, chúng ta cần quán triệt tốt một số định hướng sau:

Thứ nhất, phải tin tưởng nhân dân, thấy được sức mạnh vĩ đại của nhân dân trong mọi công việc cách mạng. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã căn dặn cán bộ, đảng viên: “Lực lượng của dân rất to”⁶; “(...) lực lượng của dân chúng nhiều vô cùng. Có lực lượng dân chúng việc to tát mấy, khó khăn mấy làm cũng được (...). Dân chúng biết giải quyết nhiều vấn đề một cách giản đơn, mau chóng, đầy đủ, mà

những người tài giỏi, những đoàn thể to lớn, nghĩ mãi không ra”⁷; “Ở đâu có dân là có núi, có sông, có biển. Dân có sức mạnh hơn cả sông núi. Nếu ta biết dựa vào dân thì sẽ thành công”⁸. Do vậy, trong bất kỳ công việc gì của cách mạng, kể cả công tác tư tưởng, lý luận cũng cần dựa vào nhân dân, tin tưởng nhân dân để đổi mới, nâng cao hiệu quả công tác này. Chính niềm tin vào quần chúng nhân dân sẽ cảm hóa được họ, lôi cuốn họ tham gia vào công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh chống lại những quan điểm sai trái, thù địch; xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh toàn diện. Chỉ có tin tưởng vào quần chúng nhân dân một cách thực sự, chân tình mới có thể cảm hóa được lòng người, mới làm cho quần chúng nhân dân tin và làm theo cán bộ, đảng viên trong công tác tư tưởng, lý luận.

Thứ hai, công tác tư tưởng, lý luận phải hướng về cơ sở, gắn sát với những vấn đề đời sống thường ngày của nhân dân; bám sát các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh. Đối với nhân dân, không thể nói về những vấn đề lý luận cao siêu, xa vời mà phải đề cập đến những vấn đề đời sống thường ngày. Chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, Cương lĩnh, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước chỉ có thể đi vào quần chúng, vào cuộc sống nếu chúng phản ánh cuộc sống của nhân dân, gắn bó với đời sống của họ. Do vậy, trách nhiệm của Đảng Cộng sản cầm quyền thể hiện ở chỗ “bất cứ một chính đảng nào có trọng trách đối với tương lai là thuyết phục cho đa số nhân dân thấy được sự đúng đắn của cương lĩnh và sách lược của mình”⁹. Nhưng nhân dân chỉ thấy được sự đúng đắn khi Cương lĩnh, chủ

tương, đường lối, chính sách đó phản ánh đúng nhu cầu, mong muốn, nguyện vọng, đời sống của nhân dân, bảo vệ lợi ích của nhân dân.

Thứ ba, công tác tư tưởng, lý luận là công tác đối với nhân dân, do vậy phải đổi mới phương pháp, cách thức tuyên truyền, vận động nhân dân. Để nhân dân tin Đảng, đi theo Đảng, tham gia tích cực vào công tác tư tưởng, lý luận của Đảng một cách hiệu quả thì công tác tư tưởng, lý luận phải bảo đảm giữa tính khoa học và tính cách mạng; tính lý luận và tính thực tiễn; tính thuyết phục và tính hấp dẫn: (1) *Tính khoa học của công tác tư tưởng, lý luận* thể hiện ở chỗ công tác này phải phản ánh đúng quy luật khách quan sự vận động của cách mạng, xây dựng, phát triển kinh tế - xã hội, không áp đặt chủ quan, duy ý chí, không giáo điều, sách vở; *tính cách mạng* thể hiện ở chỗ công tác tư tưởng, lý luận ủng hộ cái mới, cái tiến bộ đúng quy luật, có lợi cho nhân dân, cho Tổ quốc; kiên quyết đấu tranh chống cái cũ, cái lạc hậu, cái bảo thủ, không có lợi cho nhân dân, cho Tổ quốc. (2) *Tính lý luận* thể hiện ở chỗ công tác tư tưởng, lý luận của Đảng dựa trên nền tảng lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, không dựa trên kinh nghiệm chủ nghĩa; *tính thực tiễn* thể hiện ở chỗ công tác tư tưởng, lý luận được tổ chức, triển khai, thực hiện phù hợp thực tiễn Việt Nam, đề cập đến những vấn đề thiết thực trong đời sống của nhân dân. (3) *Tính thuyết phục* thể hiện ở chỗ phản ánh đúng nhu cầu, nguyện vọng, khát vọng, lợi ích chính đáng của đông đảo nhân dân, có căn cứ, luận chứng rõ ràng, tin cậy; *tính hấp dẫn* thể hiện ở chỗ lôi cuốn, thu hút được đông đảo nhân dân tham gia vào công tác tư tưởng, lý luận; làm cho mỗi người dân trở thành một chiến sỹ trên mặt trận tư tưởng, lý luận.

Thứ tư, tuyên truyền, vận động thuyết phục để nhân dân trở thành chỗ dựa vững chắc cho công tác tư tưởng, lý luận của Đảng. Trong tác phẩm *Góp phần phê phán triết học pháp quyền của Hêghen*, C.Mác đã khẳng định: “Vũ khí của sự phê phán cố nhiên không thể thay thế được sự phê phán của vũ khí, lực lượng vật chất chỉ có thể bị đánh đổ bằng lực lượng vật chất; nhưng lý luận cũng sẽ trở thành lực lượng vật chất, một khi nó thâm nhập vào quần chúng”¹⁰. Do vậy, để khơi dậy, nhân lên sức mạnh của quảng đại quần chúng nhân dân, chúng ta phải tuyên truyền, cổ động, đưa lý luận thâm nhập vào quần chúng. Trên cơ sở hiểu biết lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, Cương lĩnh, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, nhân dân mới tin tưởng theo lý luận ấy. Từ tin tưởng, nhân dân mới nảy sinh tình cảm cách mạng và trên cơ sở đó hình thành thái độ, hành động đúng đắn trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; đấu tranh chống các quan điểm sai trái, thù địch góp phần làm cho chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, Cương lĩnh, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước trở thành chủ đạo trong đời sống tinh thần của xã hội.

Như vậy, việc dựa vào nhân dân không chỉ là một phương châm công tác mà còn là nguyên tắc mang tính sống còn. Nguyên tắc này quyết định trực tiếp đến hiệu quả và sức sống của công tác tư tưởng, lý luận trong tình hình mới. Những đột phá trong đổi mới kinh tế và các sáng kiến cộng đồng trong phòng chống đại dịch COVID-19 đã minh chứng hùng hồn rằng mọi chủ trương, đường lối của Đảng chỉ thực sự đi vào cuộc sống khi

bắt nguồn từ thực tiễn, được nhân dân đồng thuận, hưởng ứng và tích cực thực hiện. Nhân dân không chỉ là đối tượng thụ hưởng mà còn là chủ thể sáng tạo của công tác tư tưởng; là người thẩm định tính đúng đắn của lý luận; là “tai mắt” giúp Đảng kịp thời phát hiện và sửa chữa khuyết điểm của cán bộ, đảng viên; là “thành lũy” vững chắc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trước sự chống phá của các thế lực thù địch.

Để lý luận của Đảng thật sự thâm nhập vào quần chúng và trở thành “lực lượng vật chất”, các cấp ủy Đảng và chính quyền các cấp phải quán triệt sâu sắc các định hướng đã nêu, đặc biệt là phải thực sự tin dân, trọng dân, gần dân, lắng nghe và chân thành tiếp thu ý kiến của nhân dân. Đây là con đường để thống nhất giữa “ý Đảng” và “lòng dân”, tạo nên sức mạnh tổng hợp to lớn góp phần thực hiện thắng lợi sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, đưa đất nước vững bước tiến vào kỷ nguyên vươn mình phát triển. ■

¹ Nguyễn Phú Trọng (2020): “Chuẩn bị và tiến hành thật tốt Đại hội XIII của Đảng, đưa đất nước bước vào một giai đoạn phát triển mới”, *Báo Nhân Dân*, ngày 1/9/2020, tr.2.

² Hồ Chí Minh (2011): *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, t.15, tr.617.

³ VietnamPlus (2025): *Từ bài học “Khoán 10” đến cường quốc xuất khẩu gạo*, https://www.vietnamplus.vn/tu-bai-hoc-khoan-10-den-cuong-quoc-xuat-khau-gao-post619310.vnp#google_vignette, truy cập ngày 07/3/2025.

^{4,5} Đảng Cộng sản Việt Nam (2021): *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, t.I, tr.191 - 192, 192.

⁶ Hồ Chí Minh (2011): *Toàn tập*, Sđd, t.6, tr.234.

⁷ Hồ Chí Minh (2011): *Toàn tập*, Sđd, t.5, tr.335.

⁸ *Chuyện kể về Bác Hồ*, Nxb. Nghệ An, 1977, tr.79.

⁹ V.I.Lênin (2006): *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, t.36, tr.208.

¹⁰ C.Mác và Ph.Ăngghen (2002): *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, t.1, tr.580.